

Utbildningsinspektion i Ronnaskolan, förskoleklass och grundskola årskurs 1–9

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och övriga författningar. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i Ronnaskolan

Skolverket sände den 16 december 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Ronnaskolan har bestått av undervisningsråden Gunnel Eriksson och Eva Hederström samt experter Lennart Fredrikson. Besök i Ronnaskolan inleddes den 19 augusti med ett inledande samtal med rektorn och biträdande rektorn. Besök i verksamheten genomfördes mellan den 30 augusti och den 2 september 2005.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Ronnaskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Ronnaskolan genomfördes formella intervjuer med rektorn, biträdande rektorn, lärare, elevvårdsteam, elever, elevrådsrepresentanter och föräldrar. Lektioner i samtliga årskurser, i fritidshemmet och i den kommunövergripande undervisningsgruppen, Vatt-Annas skola, besöktes. Inspektörerna deltog även i ett arbetslagsmöte och i en interkulturell måltid som anordnades av skola, elever och föräldrar. Under besöket fördes också spontana samtal med elever och lärare.

Övrig information av betydelse för inspektionen har varit anmälningsärenden som kommit till Skolverket från föräldrar med barn i Ronnaskolan.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Ronnaskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	41
Förskoleklass	27
Grundskola	557

Utbildningen vid skolan omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1–9 samt fritidshem. För elever som är nyanlända till Sverige finns två förberedelseklasser, en för yngre och en för äldre elever. Skolan har också en egen nystartad liten undervisningsgrupp för elever som under delar av sin skoldag har behov av att arbeta i en mindre grupp. Till skolan hör dessutom den kommunövergripande undervisningsgruppen vid Vatt-Annas skola. På skolan finns en fritidsgård för de äldsta eleverna.

Skolans elever och pedagogiska personal arbetar i arbetslag; förskoleklass, årskurs 1–3 och fritids är det ena, årskurserna 4–6 det andra och tre arbetslag finns i årskurserna 7–9.

Skolans huvudbyggnad är från 1967 och 1992 genomfördes en större renovering. Mellan 2005 och 2006 kommer skolan att omfattas av en omfattande modernisering. Vatt-Annas skola är beläget i ett flerbostadshus några kilometer från moderskolan.

Ronnaskolan ligger i ett invandrartätt område. Bland de yngsta barnen har ungefär 90 procent invandrarbakgrund och bland de äldre är det cirka 50 procent. Till årskurs 7 tar skolan emot elever från Helenelundskolan i ett närliggande bostadsområde och Vallaskolan i Enhörna kommun, och dessa elever åker skolskjuts till skolan. Bland övriga elever bor flertalet i skolans närhet.

Under flera år har Ronnaskolan varit en enhet som elever söker sig från men den trenden har, enligt rektorn, vänt.

Inspektionen omfattar förskoleklass och grundskola årskurs 1–9. Verksamheten i fritidshemmet och vid den kommunövergripande undervisningsgruppen vid Vatt-Annas skola bedöms i kommunrapporten.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Inom detta område granskas dels skolans resultat av det pedagogiska arbetet, dels skolans resultat av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och att utveckla normer och värden enligt läroplanens mål.

Eleverna vid Ronnaskolan känner sig trygga och trivs, vilket även intervjuade föräldrar ger uttryck för. I den årliga enkätundersökning som kommunen genomför ställs bland annat frågor om trygghet och trivsel. Resultaten från 2004 års enkät visar att 91 procent av eleverna instämmer i detta påstående. Föräldrarna upplever inte samma ”trygghetsnivå”, men det finns en osäkerhet i bedömningen eftersom bortfallet i föräldraenkäten är relativt stort. Trots allmänt positiva signaler om trygghet och trivsel berättar elever om hur de utsatts för kränkningar av olika slag från andra elever på skolan. Dessa kränkningar handlar många gånger om ett nedvärderande språkbruk, men även direkta slagsmål förekommer samt andra kränkande handlingar. Det är framför allt bland de yngre eleverna som kränkningar sker. Vissa elever uttrycker sig negativt om kamrater som har en annan religion.

Resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 5 våren 2005 visar att 81 procent nådde målen i svenska/svenska som andraspråk och 72 procent i engelska respektive matematik. Resultaten för flickorna är cirka nio procent bättre än för pojkarna. För kursplanernas övriga ämnen i årskurs 5 saknar skolan en samlad bild, vilket även gäller för de yngsta elevernas kunskapsutveckling. Inspektörerna kan därför inte värdera resultatet av de yngsta elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen och bedömer mot bakgrund av detta att skolan bör utveckla ett system för kunskapsuppföljning i samtliga ämnen för elever i de

yngre åldrarna. Inspektörerna vill dock lyfta fram skolans arbete med språkjournalen.

Resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 9 våren 2004 visar att endast 53 procent av eleverna genomförde proven i matematik. Av dessa fick 87,4 procent minst provbetyget Godkänd. I engelska har delprov A, muntlig framställning, ett bortfall på 17,5 procent. Av samtliga delprov i engelska har dock denna del de bästa resultaten. Deltagarantalet i svenska/svenska som andraspråk är bättre än i övriga ämnen. Skolans egen sammanställning av resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 9 våren 2005 visar att endast 82 av 111 elever genomfört alla delprov i matematik. I svenska/svenska som andraspråk och engelska genomförde 91 respektive 95 av skolans 111 elever alla delprov. Det bör påpekas att skolan hade 10 elever i förberedelseklass. Eftersom de nationella proven bland annat skall fungera som ett underlag för en likvärdig betygssättning är det av yttersta vikt att skolan vidtar åtgärder så att proven genomförs i enlighet med provsystemets intentioner.

För de elever som lämnade årskurs 9 våren 2004 hade 56 procent ett fullständigt grundskolebetyg, 68,8 procent var behöriga till gymnasieskolans nationella program och meritvärdet var 187,8 poäng. Flickornas resultat är genomgående bättre än pojkarnas. SALSA, Skolverkets Analysverktyg för lokala sambandsanalyser, visar för både meritvärdet och andelen elever som nått målen, att det faktiska värdet är lägre än det modellberäknade.

Skolans egen redovisning av slutbetygen för de elever som lämnade grundskolan år 2005 visar att 65 procent hade ett fullständigt grundskolebetyg och 63 procent var behöriga till gymnasieskolan. Meritvärdet för flickorna var 199,3 och för pojkarna 189,8 poäng. Trots att skolans resultat indikerar en resultatförbättring bedömer inspektörerna att kunskapsresultaten bör förbättras. Skolan bör särskilt uppmärksamma resultaten på de nationella ämnesproven i engelska och matematik samt skillnader i resultat mellan könen.

Eleverna vid Ronnaskolan är mycket positiva till arbetet i skolan. En övervägande majoritet av eleverna tycker att de lär sig mycket och att det är roligt att gå i skolan. Inställningen till skolans lärare är uppskattande och lärare och övriga anställda visar ett stort engagemang för eleverna. Alla elever, utom de allra yngsta, känner till vilka mål de skall nå (se vidare område 3, Pedagogisk verksamhet och undervisning).

Skolans elevråd har upplevts som tungrott, och därför genomför skolan en omorganisation av elevrådsverksamheten hösten 2005. Klassrådsverksamheten fungerar väl i flertalet klasser. Engagemanget och viljan att påverka i den direkta undervisningssituationen finns, men eleverna upplever inte att de har den möjligheten i någon större utsträckning. Denna åsikt delas inte fullt ut av lärarna. Inspektörerna bedömer att resultatet av skolans samverkan med eleverna bör förbättras.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att måluppfyllelsen avseende kunskaper, utveckling och lärande bör förbättras. Skolan bör utarbeta rutiner för att följa elevernas kunskapsresultat, utvärdera dessa och vidta åtgärder för en högre måluppfyllelse. Genomförandet av de nationella ämnesproven bör ske på ett sådant sätt att alla elever deltar. Skolans samverkan med eleverna via olika

råd och i den direkta undervisningssituationen bör förbättras. Den positiva inställning till skolan som eleverna uttrycker är, enligt inspektörerna, en god grund för att utveckla skolans resultat.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

Inom detta område granskas hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

I Ronnaskolan bedrivs ett genomtänkt och strukturerat arbete för att samverka med eleverna. Vid tidpunkten för Skolverkets besök pågick processen för att vidareutveckla klass- och elevråd. Det förändringsarbete som genomförs baseras på erfarenheter från föregående läsår. Genom att skapa två olika elevråd, ett för yngre respektive ett för äldre elever, bedömer skolan att samverkan i organiserad form med eleverna ges ökade förutsättningar att utvecklas. Skolan har även utarbetat en "normering" för både klass- och elevrådets agenda, hur elevrådsrepresentanter skall utses, ordförandens och sekreterarens uppgifter och elevrådet får stöd av vuxna för att utveckla arbetet. Skolan har tre elevskyddsombud som medverkar i arbetsmiljögruppen, men dessa är inte allmänt kända i elevgruppen. Kommunens utbildningsplan, med bland annat fokus på demokrati, fungerar som en drivkraft i detta arbete.

Läroplanen anger att "skolan skall sträva efter att varje elev successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan". Eleverna är väldigt eniga om att inflytandet över undervisningen är litet, men att det varierar mellan olika lärare. Intervjuade lärare tycker dock att eleverna har inflytande även i den direkta undervisningssituationen. I den kommungemensamma enkät, som tidigare refererats till, anger 78 procent av eleverna att de kan påverka arbetssättet och 69 procent att de kan påverka och ta ansvar för hur man arbetar. Inspektörerna bedömer dock att skolans arbete för att öka elevernas inflytande över undervisningen bör förbättras.

Samverkan med föräldrarna sker företrädesvis genom utvecklingssamtalen. Dessutom får alla föräldrar till de äldre eleverna hem ett veckomeddelande, där närvaro och arbetsinsatser under den gångna veckan anges. Detta meddelande signerar föräldrarna och på så sätt får hemmet kontinuerligt information om hur elevens arbetsvecka utfallit. Strax före Skolverkets inspektion hade företrädare till den lokala styrelsen utsetts, men hade ännu inte haft något sammanträde. Inspektörerna bedömer att skolans nya modell för samverkan med elever och föräldrar via olika råd och via den lokala styrelsen kan ge förutsättningar för att leva upp till de krav på samverkan som läroplanen anger. Det är därför viktigt att skolan följer upp resultatet av detta arbete (se vidare område 1, Kunskaper, utveckling och lärande).

På Ronnaskolan bedriver pedagogerna både i förskoleklassen och i skolan ett kontinuerligt värdegrundsarbete för att utveckla elevernas förmåga till empati, tolerans, jämställdhet och respekt för alla människors lika värde och skolläringen tar aktiv del i detta arbete. Om en elev inte följer skolans regler där, utöver ovanstående, även mer praktiska förhållanden om kepsar, inneskor m.m. behandlas kallas föräldrar till skolan. I varje klass utses två elever till "friendsare" och de får en utbildning som skall stärka dem i detta arbete, de får även

stöd av en person från skolledningen. Trots ett mycket omfattande och kontinuerligt arbete med värdegrunden sker kränkningar mellan elever och där religiös bakgrund i flera fall är orsak till kränkningar. Läroplanen anger att "Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser". Inspektörerna bedömer att skolan på ett kraftfullt sätt måste intensifiera arbetet för att stävja alla former av intolerans.

Skolans handlingsprogram mot kränkande behandling gäller för både elever och vuxna och skall tillämpas i all verksamhet som hör till skolan. Programmet beskriver det förebyggande arbetet och anger hur man avser att agera om mobbning inträffat eller om annan särbehandling skett. Särskilt betonas att alla har ett ansvar för att arbeta för ett klimat som gör att alla, såväl elever som vuxna, arbetar för att konflikter löses så att kränkande särbehandling inte uppstår.

Skolhälsovården följer det basprogram som antagits i Södertälje kommun och skolsköterskan finns på skolan varje dag. Skolan har även tillgång till en heltidsanställd kurator. Ett kulturombud, som ingår i ledningsgruppen, arbetar för att utveckla kontakterna mellan hem och skola.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att arbetsmiljö och delaktighet vid Ronnaskolan kan förbättras avseende elevernas möjligheter att påverka undervisningssituationen. Skolan bör följa effekterna av den samverkan som sker via olika råd, så att skolan lever upp till läroplanens intentioner. Det är dessutom av yttersta vikt att skolan på ett kraftfullt sätt arbetar för att stävja den intolerans som vissa elever visar mot elever med annan religiös bakgrund än den majoriteten har.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Inom detta område granskas hur skolan arbetar för att nå läroplanens och kursplanernas mål samt hur man anpassar arbetet till elevernas olika behov.

För genomförandet av de fastställda målen för utbildningen skall det enligt författningarna finnas en arbetsplan. Ronnaskolan har upprättat en lokal arbetsplan för år 2005 som i enlighet med en kommungemensam modell grundar sig på kommunens utbildningsplan och dess fyra prioriterade områden: språkutveckling, natur och teknik, hälsa samt demokrati. Under varje delområde beskrivs i arbetsplanen vilka förändringsåtgärder som skall genomföras för att nå en högre måluppfyllelse och konkret utgångspunkt för dessa åtgärder är de målindikatorer med kriterier som återfinns i utbildningsplanens bilagda bedömningsunderlag. Arbetsplanen beskriver förutom dessa prioriterade målområden inte hur skolan skall genomföra övriga nationellt fastställda mål för utbildningen. Arbetsplanen visar heller inte vilka mål och åtgärder som i övrigt är av särskild vikt för skolan att arbeta med och hur verksamheten därför skall utformas och organiseras.

I förskoleklassen arbetar fyra pedagoger, varav en fungerar som språkresurs för att stödja barnens språkutveckling. Bland annat genom att arbeta med berättande, språkpåsar och lyssna på sagor på sitt eget modersmål stimuleras barnens språkliga utveckling både av modersmålet och svenska språket. I grunden är all verksamhet i förskoleklassen, oavsett om man jobbar med matematiska be-

grepp, ägnar sig åt upplevelser i naturen, arbetar skapande med olika material eller sysslar med lek och rörelse kopplat till språkutveckling.

Språkutvecklande arbete är således en viktig beståndsdel i all undervisning och pedagogerna arbetar på olika sätt för att utveckla barnens språk. För att öka elevernas ordförråd visualiseras ofta föremål, ord antecknas och förklaras och sätts in i olika sammanhang för att bidra till att bygga upp ordförrådet. Kopplingen mellan upplevelser och språk ligger även som grund för arbetet med de yngsta barnen i grundskolan och finns som en röd tråd i allt arbete.

Språkjournalen är ett stöd för att följa barnens utveckling i svenska. Detta arbete som påbörjas i förskolan, går via förskoleklassen och finns med under hela grundskoletiden.

Lokala konkretiseringar av de nationella kursplanerna finns, men inte i ett tydligt 1–9 perspektiv. Dessa dokument ser olika ut mellan ämnena, och ibland finns olika versioner i ett och samma ämne. Rektor påpekar att skolans ambition är att få en enhetlig utformning av dessa dokument för att underlätta information till elever och föräldrar. För att ge elever möjligheter att påverka undervisningens utformning är det viktigt att de är väl förtrogna med både mål och betygskriterier (se område 1, Kunskaper, utveckling och lärande). Detta är ett uppdrag som läroplanen lägger på skolan. Inspektörerna bedömer att skolan bör vidareutveckla de lokala konkretiseringarna av de nationella kursplanerna och medvetandegöra eleverna om dessa.

På Ronnaskolan pågår en omstrukturerings av arbetet för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. En samordnare för detta har utsetts dels för de yngre eleverna, dels en för de äldre. Vid tidpunkten för Skolverkets besök rådde viss oklarhet kring arbetets utformning och inspektörerna bedömer därför att skolan måste påskynda arbetet för att säkerställa att skolan dels har sådana rutiner att alla elever identifieras, dels att stöd ges. Det stöd som ges skall dokumenteras i ett åtgärdsprogram och effekterna av gjorda insatser skall utvärderas. Även avseende åtgärdsprogrammets funktion rådde oklarheter, varför inspektörerna även bedömer att skolans arbete härvidlag bör förbättras. Skolan har ett elevvårdsteam och en handlingsplan för hur det elevvårdande arbetet skall bedrivas. Vid inspektionen framkommer att alla elever som har behov av särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmål inte får detta, vilket skolan måste åtgärda. Eftersom en stor andel av eleverna har ett annat modersmål än svenska är studiehandledning på modersmålet en vanlig stödåtgärd, men lärare uppger att på grund av kommunens sätt att organisera studiehandledning efterfrågas inte detta i den omfattning som eleverna har behov av.

I årskurserna 7–9 har skolan parallelllagt de flesta ämnen i respektive årskurs. Syftet med denna organisation är att förbättra möjligheterna att skapa flexibla grupper så att elever kan få det stöd de har behov av. Grupperna är inte fasta, utan styrs av elevens behov. Så kan exempelvis vissa elever gå till en mindre grupp när så erfordras, i andra ämnen deltar de med sin klass. I några klasser har samordningen av schemaläggningen medfört att eleverna får håltimmar, något som de uttrycker missnöje med. De äldsta eleverna anser inte heller att de får möjligheter att arbeta ämnesövergripande annat än vid något enstaka tillfälle, medan både barnen i förskoleklassen och de yngre eleverna erbjuds denna möjlighet i högre utsträckning.

Läroplanen anger att "läraren skall fortlöpande informera föräldrarna om elevens skolsituation, trivsel och kunskapsutveckling". Grundskoleförordningen tydliggör detta uppdrag genom att ange att "informationen bör grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i läroplanen och kursplanerna samt tydliggöra vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen". Utvecklingssamtal genomförs vid Ronnaskolan och flertalet elever och föräldrar känner sig nöjda med den information som lämnas. Men det finns även missnöje med utvecklingssamtalen, eftersom man upplever att kopplingen till målen saknas i vissa ämnen. Elever uppger även att de ibland är marginaliserade vid samtalen, eftersom det blir en dialog mellan läraren och föräldern. Andra elever och föräldrar berättar att de får några frågor om elevens skolsituation att besvara innan de kommer till utvecklingssamtalet. Inspektörerna bedömer att genomförandet av utvecklingssamtalen bör förbättras.

För att säkerställa att betygssättning sker på likvärdiga grunder samarbetar lärarna på olika sätt. Man jämför resultaten på de nationella ämnesproven med betygen, planerar tillsammans, gör gemensamma prov och rättar kollegornas prov, allt i syfte att garantera en likvärdig bedömning. Någon organiserad samverkan med andra skolor, eller på kommunövergripande nivå, fanns inte vid inspektionstillfället. Elever och föräldrar upplever, endast med något undantag, att betygen är korrekt satta. För de elever som inte får slutbetyg i något ämne skall ett skriftligt omdöme utfärdas. Inspektörerna har granskat de omdömen som utfärdades våren 2005 och kan konstatera att grunden för uteblivet betyg oftast handlar om att eleven inte deltagit i undervisningen, men i vissa fall krävs att eleven skall ha visat sina kunskaper genom prov. Detta indikerar att det behövs ytterligare insatser för att garantera att betyg sätts i enlighet med gällande bestämmelser.

Skolan samverkar med bland annat AstraZeneca, som bedriver ett mentorsprogram vid skolan. I årskurs 8 utses ett 20-tal elever som får en mentor vid AstraZeneca och får genom denna verksamhet inblick i yrkeslivet, men även möjlighet att få träffa personer med annan bakgrund och erfarenheter. Projektet är mycket uppskattat.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att pedagogisk verksamhet och undervisning i Ronnaskolan till vissa delar bör förbättras. Det gäller hur skolan identifierar stödbehov, hur stödet genomförs och utvärderas. Det är inte acceptabelt att vissa elever inte får det stöd de har behov av och detta måste skolan omgående åtgärda. Även upprättande av åtgärdsprogram och genomförandet av utvecklingssamtalen, liksom skolans konkretiseringar av de nationella kursplanerna bedöms som förbättringsområden. Skolan bör även säkerställa att betyg sätts i enlighet med gällande bestämmelser.

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Inom detta område granskas om skolan har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att förbättra kvaliteten i utbildningen.

Ronnaskolans rektor är väl känd bland elever och föräldrar och upplevs förtrogen med verksamheten. När nuvarande rektor tillträdde sin tjänst för fyra år sedan saknades mycket av strukturer och rutiner på skolan. Tillsammans med

skolans personal har en prioritering varit att få verksamheten att fungera, ett arbete som man nu upplever gett resultat.

Skolans ledningsgrupp består, utöver rektorn och biträdande rektorn, av kurator och skolans kulturombud. Rektorn styr verksamheten genom de arbetslagsledare som finns för respektive arbetslag. Arbetslagsledarna fungerar som kontaktlänk mellan skolans ledning och arbetslagen och driver där bland annat frågor kopplade till skolans arbetsplan som i sin tur är länkad till kommunens utbildningsplan. Lärare uppger att arbetsplanen är levande i början och slutet av läsåret, men för övrigt inte. Genom arbetslagsledarna får rektorn underlag till skolans kvalitetsredovisning som innehåller en redovisning av resultaten inom kommunens prioriterade områden. De nationella målen blir otydliga eller saknas helt både i arbetsplanen och i kvalitetsredovisningen. Skolan genomför egna utvärderingar och enkäter, men resultaten av dessa presenteras inte i kvalitetsredovisningen, varför viktig information om skolans resultat inte framkommer.

Till skolan hör även den kommunövergripande undervisningsgruppen vid Vatt-Annas skola och det är tydligt i organisationen att Ronnaskolans rektor har ansvar för denna verksamhet.

Skolans omstrukturering av hur stödbehov skall identifieras, hur stöd skall genomföras och dokumenteras har medfört att det råder viss oklarhet om vem som fattar beslut om särskilda stödinsatser. Inspektörerna bedömer att skolan måste klargöra detta så att besluten är rättssäkra.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att styrning, ledning och kvalitetsarbete vid Ronnaskolan i stora delar fungerar bra. Kvalitetsredovisningen bör förbättras och tydliggöra skolans resultat avseende de nationella målen. Vidare måste skolan säkerställa att beslut som rör elev fattas i enlighet med gällande bestämmelser.

5. Tillgång till utbildning och omsorg

Inom detta område granskas om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna.

Både i förskoleklassen och i några klasser bland de yngre eleverna samverkar i lärare och pedagoger som har den kulturkompetens som tillgodoser det elevunderlag som finns. Detta arbete upplevs av berörda pedagoger som fruktsamt och underlättar undervisningen och även i många fall kontakterna med hemmen.

Enligt skolans timplan får eleverna något över den av skollagen garanterade undervisningstiden. Av timplanen framgår att undervisning i hem- och konsumentkunskap sker först i årskurs 6, varför eleverna inte ges möjlighet att nå målen i ämnet för årskurs 5. Elevens val genomförs i alla årskurser, men är för elever upp till och med årskurs 6 knuten till verksamhet som Kulturskolan genomför. Eleverna erbjuds således inga valalternativ, och det är därmed inte förenligt med gällande bestämmelser. I årskurs 7–9 benämns elevens val ”profil”. Detta innebär att eleverna får välja en profil, som till övervägande del har en koppling till idrott och tjänsterna köps av externa anordnare. Om eleverna har något annat intresse och deltar i en organiserad verksamhet av något slag på sin fritid kan de även välja en egen profil. Skolverket vill påpeka att elevens val

är en del av den garanterade undervisningstiden. Enligt grundskoleförordningen är undervisningstid ”arbete som planeras av lärare och elever tillsammans och som genomförs under lärares ledning”. Inspektörerna bedömer att skolan inte lever upp till gällande bestämmelser avseende elevens val.

Elever som har behov av att följa kursplanen i svenska som andraspråk får denna undervisning. Genom den tidigare nämnda språkjournalen inventeras behovet.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att tillgång till utbildning i stora delar är god. Skolan lever dock inte upp till författningarna avseende elevens val samt hem- och konsumentkunskap. Skolans sätt att organisera hem- och konsumentkunskap innebär att eleverna inte ges möjligheter att nå målen i årskurs 5, vilket måste åtgärdas.

6. Resurser

Inom detta område granskas skollagens krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning.

Ronnaskolan har under senare år lagt ner stora belopp på att köpa in nya läroböcker och inspektörerna kunde konstatera att eleverna hade tillgång till aktuella och nya läromedel. I skolans bibliotek har gammal litteratur rensats ut och bibliotekets funktion kommer att förändras i och med ombyggnaden. I några klassrum finns datorer, men till största delen finns datorerna samlade i skolans datasal. Möjligheterna att använda datorn som pedagogiskt hjälpmedel bedöms av inspektörerna som begränsade.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans resurser är goda, men skolan bör se över möjligheterna att använda datorn som pedagogiskt hjälpmedel.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten övergripande har godtagbar kvalitet. Skolans ledning och personal har lagt stor energi på att skapa fungerande rutiner för att det dagliga arbetet skall fungera. Dessa insatser har också gett resultat.

Skolans sätt att organisera verksamheten har i vissa fall nya lösningar. Genom att ha personal med dubbel kulturkompetens, allt från verksamheten i förskoleklassen och i flera klasser i grundskolan till ledningsgruppen, ökar möjligheterna till konstruktiva möten.

Inspektörerna vill även lyfta fram den positiva inställningen till arbetet i skolan som präglar både personal och elever.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden.

Kunskaper, utveckling och lärande

- Skolan bör utarbeta rutiner för att följa elevernas kunskapsresultat genom skolåren, utvärdera dessa samt vidta åtgärder för en högre måluppfyllelse.
- Skolan bör vidta åtgärder så att de nationella proven genomförs i enlighet med provsystemets intentioner.
- Kunskapsresultaten bör förbättras.
- Resultatet av skolans samverkan med eleverna via olika råd och i den direkta undervisningssituationen bör förbättras.

Arbetsmiljö och delaktighet

- Skolans arbete för samverkan med eleverna via olika råd och i den direkta undervisningssituationen bör förbättras.
- Skolan bör intensifiera arbetet för att stävja alla former av kränkande behandling.

Pedagogisk verksamhet och undervisning

- Skolan bör vidareutveckla de lokala konkretiseringarna av de nationella kursplanerna.
- Skolans rutiner för att identifiera stödbehov liksom arbetet med åtgärdsprogram bör förbättras.
- Genomförandet av utvecklingssamtalen bör förbättras.
- Skolan bör säkerställa att betyg sätts i enlighet med gällande bestämmelser.

Styrning och ledning

- Kvalitetsredovisningen bör förbättras så att skolans resultat avseende de nationella målen blir tydliga.
- Skolan bör vara tydlig med att rektorn fattar beslut om särskilt stöd.

Resurser

- Skolan bör se över möjligheterna att använda datorn som pedagogiskt hjälpmedel.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

Pedagogisk verksamhet och undervisning

- Särskilt stöd i form av studiehandledning ges inte till alla elever som har behov av detta (5 kap. 5 § grundskoleförordningen).

Tillgång till utbildning

- Elevens val genomförs inte i enlighet med gällande bestämmelser (2 kap. 19 § grundskoleförordningen).

- Undervisning i hem- och konsumentkunskap erbjuds inte på ett sådant sätt att eleverna i årskurs 5 ges möjlighet att nå målen för ämnet (bilaga 3 till skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen).

Datum	Ort
2005-12-01	Stockholm

Gunnel Eriksson
Eva Hederström
Lennart Fredriksson